

1. У чому сутність філософської антропології?

Філософська антропологія — одне з учень про людину, її сутність і природу. Виникнення філософської антропології було підготовлено багатовіковим розвитком філософської думки, але як самостійний філософський напрямок оформилася в 20-і рр. 20 століття в Німеччині, що значною мірою пов'язано із посиленням суспільного інтересу до людини, досягнень біології, психології, медицини та інших природничих наук.

2. Розкрийте проблему відповідності сутності людини та її існування

Важливість проблеми людини пов'язана з тим, що філософія покликана вирішувати комплекс світоглядних проблем, а вони безпосередньо пов'язані з місцем людини у світі, зі ступенем його волі, з сенсом життя, зі ставленням людини до суспільства і природи, з осмисленням перспектив розвитку людства.

Проблема людини вирішувалася по-різному різними філософськими школами і напрямами, серед яких можна виділити основні: об'єктивно-ідеалістичне розуміння сутності людини, суб'єктивно-ідеалістичне, метафізично-ідеалістичне, діалектико-матеріалістичне, ірраціональне.

Особливе значення ця проблема має в діалектико-матеріалістичній філософії. У ній була позначена мета суспільства: забезпечення вільного розвитку кожної людини, її всебічного розвитку.

Важливість вирішення проблеми людини пов'язана з тим, що людина це творець історії суспільства, суб'єкт усього різноманіття видів діяльності і без розуміння сутності людини неможливо зрозуміти історичний процес. У сучасних умовах при загостренні глобальних проблем підвищилася відповідальність людини за свою діяльність і перш за все його відповідальність за збереження природи та збереження життя на Землі.

3. Які рівні буття людини існують?

До проблеми класифікації буття існують різні підходи, вживаються різні поняття: форми буття та рівні буття. Рівневий підхід до класифікації буття визначає: по-перше, матеріально-предметну реальність; по-друге, об'єктивно-ідеальне буття (цінності культури, принципи і категорії наукового знання, що мають загальне значення, та ін.) по-третє, буття особистості. Позитивний підхід до визначення рівнів буття, разом з тим, не позбавлений суттєвих недоліків. По-перше, не зовсім чітко визначено основи виділення рівнів буття. Якщо вживається такий рівень буття, як об'єктивно-ідеальне буття, то, мабуть, такою основою повинен стати ступінь об'єктивності буття. Відповідно мали б отримати визначення інші рівні буття: об'єктивно-матеріальне буття, об'єктивно-ідеальне буття; суб'єктивно-ідеальне буття. По-друге, запропоновані рівні буття відривають буття особистості від буття соціального, з одного боку, і не відображають таку специфічну сферу буття як

суб'єктивно-ідеальне буття, з другого боку, недоліки рівневого підходу до класифікації буття зумовили пошуки його удосконалення. Такою спробою стала класифікацій буття за формами.

При класифікації виділяються чотири відмінні, але взаємозв'язані основні форми буття: по-перше, буття речей, процесів, що поділяється на буття речей, процесів природи, буття природи як цілого, буття речей і процесів, створених людиною; по-друге, буття людини, яке поділяється на буття людини у світі речей і суто людське буття; по-третє, буття духовного (ідеального), де розрізняються індивідуалізоване духовне і об'єктивоване (позаіндивідуальне) духовне; по-четверте, буття соціального, яке містить індивідуальне буття (буття окремої людини в суспільстві і в процесі історії) і буття суспільства.

4. У чому особливість екзистенційного виміру свободи людини?

Суто моральна проблематика свободи починається саме там, де йдеться про вибір особистістю тих або інших намірів, цінностей, цілей, варіантів поведінки, – коротше кажучи, про вибір усіх тих виявлень людської волі, відносно яких потім і виникає питання про свободу чи несвободу їхньої реалізації. Таким чином, свободі дії (творчості, самореалізації) в екзистенційному плані має передувати свобода вибору. Втім, і остання з погляду етики є феноменом неоднорідним.

Так, вибір, що його здійснює людина, може мати для неї суто технічне значення, тобто стосуватися шляхів або способів досягнення певної наперед визначеної мети. Цілком зрозуміло, що в такому разі свобода вибору залишається обмеженою певною конкретною ситуацією діяння і як така ще не стає предметом самостійної морально-етичної рефлексії